

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ**

С. І. ЩЕРБИНА

**ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
ТРЕНУВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДО
ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО
ОЦІНЮВАННЯ
Частина II**

Черкаси–2020

УДК 94 (477) (07)

*Рекомендовано до друку рішенням методичної ради
Черкаського державного бізнес-коледжу
Протокол № 3 від 28 грудня 2020 р.*

Укладач: Щербина С.І.

Історія України/ Тренувальні
завдання до зовнішнього незалежного
оцінювання. Частина II
Черкаси, 2020 р. – 49 с.

Рецензент: Нераденко Т.М., к.істор.н., методист відділення
«Історія» Черкаського територіального відділення Малої
академії наук

У збірнику узагальнено типові завдання, які розроблено у відповідності до вимог підготовки до Зовнішнього незалежного оцінювання з дисципліни «Історія України (перша половина ХХ століття».

Розробка буде корисна для учнів 11-х класів та студентів закладів фахової передвищої освіти при підготовці до ЗНО з «Історії України».

Затверджено на засіданні циклової комісії
суспільних дисциплін

Протокол № 3 від 25.11 2020 р. ©С. І. Щербина, 2020

ЗМІСТ

Вступ	4
Тема 1. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період	5
Тема 2. Україна в часи Другої світової війни	15
Тема 3. Україна в роки післявоєнної відбудови	35
Список використаних джерел	47

ВСТУП

Сучасний урок історії неможливо уявити без використання різного роду історичних джерел, особливо писемних. Завдання викладача розвивати у студентів навички їх опрацювання. Робота з джерелами є ефективною, оскільки документи передають дух епохи та запам'ятовуються, що допомагає вчасно згадати і правильно позиціонувати певні явища суспільного розвитку української держави.

Винесені на ЗНО з історії України завдання пов'язані з аналізом історичних джерел та оцінюють підготовленість учнів до поетапної роботи з документами, здійсненням їх аналізу.

Навчально-методичний посібник є логічним продовженням методичної розробки «Історія України. Тренувальні завдання до зовнішнього незалежного оцінювання Частина I». та містить тренувальні завдання за темами: «Західноукраїнські землі в міжвоєнний період», «Україна в часи Другої світової війни», «Україна в роки післявоєнної відбудови».

Завдання, що наведені у навчально-методичній розробці відповідають наступним вимогам:

- забезпечують можливість роботи з картами;
- дають можливість виявити, як студент орієнтується в просторі і може співставляти соціально-політичні події та бої за контроль над територіями;
- забезпечується візуалізація портретних зображень;
- перевіряється вміння ідентифікувати політичного діяча за описом (найчастіше головним фактом біографії);
- дають можливість проведення самостійного аналізу вербальних текстових джерел та ін.

У методичній розробці використовуються різноманітні історичні джерела: свідчення очевидців подій, архівні матеріали, фрагменти газетних статей, погляди історичних дослідників тощо.

ТЕМА 1. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

1. Уважно розгляньте запропоновану карту і поміркуйте, які завдання можна виконати з її допомогою [3, с. 23].

А. Карта дає можливість показати адміністративно-територіальні зміни, що відбулись в УРСР у 1940 р.

Б. Карта дає можливість проілюструвати адміністративно-територіальні зміни в УРСР за за Ризьким мирним договором.

В. Зміни на карті України у зв'язку з підписанням Тріанонського мирного договору.

Г. Зміни на карті України, викликані підписанням Брестського миру.

Ґ. Карта дає можливість проілюструвати зміни української території за Сен-Жерменським мирним договором.

Д. Зміни території України після її включення до складу СРСР.

2. Фрагмент бібліографії якого політичного діяча подано в тексті?

«Організатор української військової організації (УВО), що об'єднала колишніх бійців Легіону Січових Стрільців. З

його ініціативи на базі УВО у Відні у 1929 р. створено Організацію Українських Націоналістів (ОУН).

- А. С. Бандера;
- Б. А. Волошин;
- В. С. Петлюра;
- Г. Є. Коновалець.

3. За фактами біографії впізнайте політичного діяча:

«Полковник армії УНР, разом з Є.Коновальцем вважається засновником Української Військової Організації. У 1938 р. став головою Проводу ОУН. Ініціатор співпраці з Німеччиною»

- А. С. Бандера;
- Б. А. Мельник;
- В. В. Липинський;
- Г. Д. Донцов.

4. За фрагментами біографії впізнайте політичного діяча:

«Член Української Військової Організації (УВО). Лідер радикального налаштованого крила Організації Українських Націоналістів. За активну політичну діяльність кинутий польською владою до табору в м. Береза Картузька. Звільнений з ув'язнення з початком Другої світової війни. Автор Акту відновлення незалежної Української держави»

- А. С. Бандера;
- Б. А. Мельник;
- В. А. Шептицький;
- Г. А. Волошин.

5. Про якого політичного діяча розповідається в уривку?

«Лідер українофілів Закарпаття. Священик греко-католицької церкви. Президент Карпатської України»

А. А. Волошин;

Б. О. Духнович;

В. І. Бродій;

Г. Є. Коновалець.

6. Яка міжнародна подія передувала прийняттю цитованого документу?

«1. Карпатська Україна є незалежна держава.

2. Назва держави є: Карпатська Україна.

3. Карпатська Україна є республіка з президентом, вибраним соймом Карпатської України, на чолі.

4. Державна мова Карпатської України є українська мова.

5. Барва державного прапору Карпатської України є синя і жовта, причому барва синя є горішня, а жовта є долішня...»[5, с. 222].

А. Віденський арбітраж;

Б. Мюнхенська змова;

В. Паризька мирна конференція;

Г. Пакт Молотова-Ріббентропа.

7. Прочитайте уривок і поміркуйте, яким може бути продовження думки історика Я.Грицака:

«...Політика стосовно національних меншин стала пробним каменем для демократичного устрою тих держав, які виникли в центральній та східній Європі після Першої світової війни...» [5, с. 224].

А. За підтримки Т. Масарика у Празі відкрито Український університет та Академію народного господарства;

- Б. За підтримки Ю. Пілсудського у Львові відкрито таємний Український університет;
- В. За підтримки румунської влади у Північній Буковині почалась українізація освіти;
- Г. За підтримки Української влади почалось формування Карпатської Січі.

8. Які події передували запровадженню польською владою описаних заходів?

«У селі Копилів Сокальського повіту Львівського воєводства знищене приміщення читальні, подерто бібліотечні книжки і портрети Шевченка і Франка. Після знищення читальні встановлено людей перед читальною і змушено їх кричати: «Хай живе Пілсудський...» [5, с. 224].

- А. Татарбунарське повстання;
- Б. Листопадовий Зрив;
- В. Масовий повстанський селянський рух в Західній Україні;
- Г. Підписання Мюнхенської угоди.

9. Яка політична організація заявила про себе гучними вбивствами у Львові у 1933-1934 рр. радянського дипломата О.Майлова та польського міністра внутрішніх справ Б.Перацького?

- А. Комуністична партія Західної України (КПЗУ);
- Б. Українське національно-демократичне об'єднання (УНДО);
- В. Організація українських націоналістів (ОУН);
- Г. Русько-Українська Радикальна партія (РУРП).

10. Кому з політичних діячі Західної України могли належати ці слова:

«ОУН цінить вартість життя своїх членів, дуже цінить, але наша ідея є така велична, що коли йдеться про її

реалізацію, то не одиниці, не сотні, а мільйони жертв треба посвятити, щоб її зреалізувати»

- А. С. Бандера;
- Б. А. Шептицький;
- В. Д. Левицький;
- Г. Я. Мудрий.

11 «Ця ідеологія базувалась на розчаруванні в діях Української революції, що прочавили свій шанс. Тому наступне покоління борців за незалежність мало бути більш рішучим і жорстоким, як їхні вороги. Націю проголосили найвищою цінністю, якій мають підпорядковуватись усі інші цінності та інтереси індивідів. Мета виправдовувала засоби. Основним методом боротьби став тероризм», - так автор даної методичної розробки описує:

- А. Ідеологію націонал-комунізму;
- Б. Ідеологію консерватизму;
- В. Ідеологію «інтегрального націоналізму»;
- Г. Ідеологію лібералізму.

12. Ознайомтесь з документами та виконайте завдання

1. Із програми УНДО, схваленої 19 листопада 1926 р.

«І. Політичні справи

1. Політичною метою УНДО є здобуття Соборної і Незалежної Демократичної Української Держави, і тому партія обстоює політичне само означення українського народу на всіх його етнографічних землях...

3. УНДО бореться за суверенні права українського народу, обстоює конституцію – парламентський устрій та

загальне, рівне, безпосереднє, тайне і пропорціональне виборче право до всіх законодавчих і самоуправних установ.

4. УНДО обстоює рівність усіх громадян перед законом без різниці пола, національності і віри, свободу осідки і заняття, слова і друку, зборів і товариств, станових організацій і страйків, забезпечення правової особистої свободи, незайманості домівки, право на приватні власність і таємницю листування, незалежність суддів і умовність засудів.

Фрагмент з програми Організації української націоналістів (ОУН) 1929 р.

«Устрій організації Українських Націоналістів

А. Загальні означення

1. Український націоналізм є духовний і політичний рух, зроджений з внутрішньої природи Української Нації в час її зусильної боротьби за підстави й цілі творчого буття...

9. Умовою, що забезпечує нації тривалу активну участь у світовому середовищі, є найбільш пристосована до всебічних інтересів національного життя політична організація, якою є суверенна держава...

11. Через державу стає нація повним членом світової історії, бо лише у державній формі свого життя вона посідає всі внутрішні і зовнішні ознаки історичного розвитку...

13. Для Української Нації в стані її політичного поневолення начальним постулатом є створення політично-правової організації, означеної як Українська Самостійна Соборна Держава.

Б. Державний устрій...

2. В часі визвольної боротьби лише національна диктатура, витворена в ході національної революції, може

забезпечити внутрішню силу Української Нації та найбільшу її відпорність назовні...

4. На чолі упорядкованої держави стане покликаний представницьким органом голова держави, що визначить виконавчу владу, відповідну перед ним найвищим законодавчим тілом» [8, с. 328-329].

А. Заповніть таблицю:

Найвпливовіші партії Західної України 20-30 рр. ХХ ст.

Назва	Програмні вимоги	Методи досягнення мети

Б. Висловіть своє ставлення до описаних в програмі ОУН авторитарних методів управління українською нацією, що буде вести боротьбу за незалежність.

13. Прочитайте запропоновані джерела та поміркуйте:

А. Чому влада в СРСР була надзвичайно стурбована введенням заборони на російську мову у Бессарабії?

Б. Доведіть, що дії румунської влади у Північній Буковині та Бессарабії були спрямовані румунізацію цих, населених етнічними українцями, територій

Інформація з газети «Правда» про румунізацію населення Бессарабії:

«Румынской школьной инспекцией уволены все учителя высших и средних школ в Бессарабии, не принявшие румынского языка и не знающие румынской грамматики. На места уволенных посажены румыны. Во всех правительственных учреждениях и школах... Румынизация

проводиться самым энергичным образом вплоть до переименования городов и улиц»

Видатний український мовознавець Ю. Шевельов про децентралізацію українського населення на окупованих Румунією українських територіях:

«...Важливим законом був закон 24 липня 1924 р., який стосується тих румунів, що «забули рідну мову». У п. 8 читаємо: «Громадяни румунського походження, що забули свою матірню мову, зобов'язані давати своїм дітям освіту тільки в державних або приватних школах з румунською мовою викладання». Закон не уточнює, чи мова йде про окремі родини, що живуть поза Румунією, чи про групи населення в країні, формулювання його нарочито двозначне. Це був, дорече, секрет полішинеля, що уряд мав на увазі українців. Закон офіційно запроваджував поділ національних меншин на дві групи: тих, що мали право зберегти свою мову (угорці, німці), і тих, що цього права не мали (передусім українці). Підвести українців під цей закон було тим легше, що румунські історики «доводили», наче українці є слов'янізованими румунами...» [8, с. 334].

Видатний український мовознавець Ю. Шевельов про децентралізацію українського населення на окупованих Румунією українських територіях:

«...Важливим законом був закон 24 липня 1924 р., який стосується тих румунів, що «забули рідну мову». У п. 8 читаємо: «Громадяни румунського походження, що забули свою матірню мову, зобов'язані давати своїм дітям освіту тільки в державних або приватних школах з румунською мовою викладання». Закон не уточнює, чи мова йде про окремі родини, що живуть поза Румунією, чи про групи населення в

країні, формулювання його нарочито двозначне. Це був, дорече, секрет полішинеля, що уряд мав на увазі українців. Закон офіційно запроваджував поділ національних меншин на дві групи: тих, що мали право зберегти свою мову (угорці, німці), і тих, що цього права не мали (передусім українці). Підвести українців під цей закон було тим легше, що румунські історики «доводили», наче українці є слов'янізованими румунами...» [8, с. 334].

14. Уважно прочитайте запропоновані джерела та виконайте завдання:

А. Оцініть міжнародну обстановку у 1938-1939 рр. На Вашу думку, наскільки вірною була орієнтація А. Волошина на Німеччину та Італію?

Б. Використовуючи «Витяг з Генерального статуту» доведіть ліберальну позицію чесної влади до українців Закарпаття

Витяг з «Генерального статуту для організації Підкарпатської Русі», затвердженого чехословацьким урядом на підставі Сен-Жерменського договору

« 1. Чехословацька держава зобов'язується встановити Руську територію на південь від Карпат у кордонах, визначених славними союзниками і за приязними державами, як автономну одиницю в Чехословацькій державі, і наділити її найширшою самоуправою, що годиться з єдністю Чехословацької держави.

2. Країна Русинів на південь від Карпат буде мати окремий сойм. Цей сойм буде виконувати законодавчу владу в усіх мовних, шкільних і релігійних питаннях, в справах місцевої адміністрації, як теж в інших питаннях, які призначать йому закони Чехословацької Республіки.

3. ЧССР Зобов'язується, що урядовці в країні русинів будуть вибрані, так далеко, наскільки це лише можливо, з-поміж мешканців цієї території»

Уривок з листа посла Франції в Берліні міністру закордонних справ Франції

Берлін, 14 березня 1939 р.

«...Події в Словаччині знайшли відразу відгос у Підкарпатської Русі; пан Волошин у свою чергу проголосив незалежність свого краю, якого ситуація здається надзвичайно складною. Справді, у ході перестрілок з чеськими елементами угорські війська проникли на територію рутенів, в той час, коли уряд Будапешту направив у Прагу ультиматум, вимагаючи негайного виводу чеських військ з Підкарпатської Русі. Зі свого боку, пан Волошин телеграмою домагається допомоги й підтримки Рейху й Італії. Малоймовірно, що ці дві країни приймуть таке прохання... Кульондр»

Телеграма прем'єр-міністра Карпатської України до міністра закордонних справ Німеччини

15 березня 1939 р.

«Ми проголошуємо незалежність Карпатської України й просимо протекції Німецького Рейху. Водночас повідомляємо, що угорські війська перейшли сьогодні о 6 год. ранку наш кордон поблизу Мукачево. Просимо вжити заходів проти угорців» [8, с. 340-341].

ТЕМА 2. УКРАЇНА В ЧАСИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

1. Уважно розгляньте карту та поміркуйте, яка назва може бути використана для неї [2, с. 24]?

А. «Широкомасштабне звільнення УРСР після перемоги Червоної Армії в битві на Курській дузі на період до листопада 1943 р.»;
Б. «Широкомасштабне звільнення УРСР після перемоги Червоної Армії в Корсунь-Шевченківській битві у лютому 1944 р.»;

В. «Звільнення України Червоною Армією після перемоги в Сталінградській битві взимку 1942 р.»;
Г. «Звільнення Лівобережної України та форсування Дніпра у травні 1943 р.».

2. Розгляньте карту та визначте, які історичні завдання можна вирішити з її допомогою [2, с. 189]?

А. Просування війська Німеччини територією УРСР влітку-восени 1941 р.;

Б. Просування німецької групи армій «Центр» територією України;

В. Організація

радянським командуванням оборони Києва;

Г. Будівництво німецькими військами укріплень на правому березі Дніпра «Східного валу».

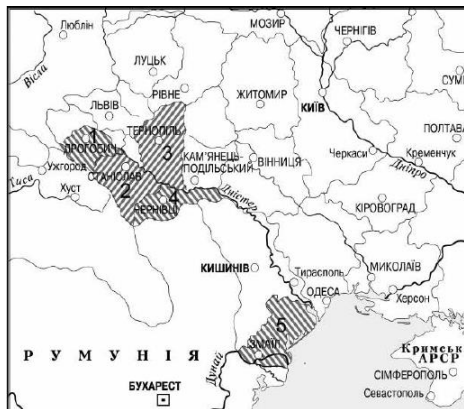
3. Виберіть уривок, який може проілюструвати запропоновану карту [2, с. 212]

А. Наприкінці 1943 р. керівництво СРСР запланувало проведення Дніпровсько-Карпатської операції, яка тривала до травня 1944 р.;

Б. Після звільнення Харкова влітку 1943 р. радянське командування зосередилось на форсуванні Дніпра;

В. Після звільнення українських земель 1-й український фронт у червні 1944 р. вступає на територію Білоруської СРСР, проводить операцію «Багратіон»;

Г. Дії 3 та 4 українських фронтів з оточення німецьких військ у Криму 1944 р.

4. Ознайомтесь з представленою картою та виберіть, якими твердженнями можна її охарактеризувати [1, с. 9]?

А. Карта, що докладалась до таємного протоколу

Пакту Молотова-Ріббентропа;

Б. Території, що увійшли до складу УРСР внаслідок виконання Румунією ультиматуму влітку 1940 р.;

В. УСРР в кордонах 1925 р.;

Г. Територія УНР за Брестським мирним договором.

1. Вірна тільки відповідь А;
2. Вірна тільки відповідь Б;
3. Вірні відповіді А і Б;
4. Вірні відповіді А і Г.

5. Уважно розгляньте запропоновану карту та поміркуйте, яке завдання можна виконати з її допомогою [1, с. 58]?

А. Визначити регіони розгортання радянського партизанського руху;

Б. Розгортання бойових дій Червоної Армії у 1941 р.;

В. Районів, контрольованих УПА в 1943 р.;

Г. Окупаційних зон, створених на території УРСР у 1942 р.

6. Впізнайте історичного діяча за фрагментом біографії:

«Український політичний діяч, який очолював молодіжне крило ОУН, що діяло в західноукраїнських землях у міжвоєнний період. За свою політичну діяльність потрапив до польового концентраційного табору у м. Береза Картузька, звідки вийшов на початку Другої світової війни. Один з

авторів Акту відновлення української державності 30 червня 1941 р.»

- А. А. Мельник;*
- Б. Є. Коновалець;*
- В. С. Бандера;*
- Г. Р. Шухевич.*

7. Впізнайте історичного діяча за описом:

«Його називали «батьком партизанського руху». Найвідоміший рейд, здійснений його загоном, увійшов в історію під назвою «Від Путивля до Карпат» або «Карпатський рейд». Двічі Герой Радянського Союзу.»

- А. О. Федоров;*
- Б. С. Ковпак;*
- В. О. Сабуров;*
- Г. Т. Строкач.*

8. За описом та фото впізнайте військового діяча

Командування Південно-Західного фронту вжило додаткових заходів для оборони Києва в умовах оточення. Навколо міста було створено три лінії оборони. На допомогу армії сформовано 13 винищувальних батальйонів, 19 загонів народного ополчення...»

- А. Т. Строкач;*
- Б. Ахмет-хан Султан;*
- В. М. Кирпоніс;*
- Г. К. Дерев'яно.*

9. Впізнайте за фактами біографії військового діяча

«Льотчик-винищувач, найрезультативніший ас авіації антигітлерівської коаліції за весь час Другої світової війни. На його рахунок 64 повітряні перемоги, Герой Радянського Союзу, Маршал авіації»

А. С.Ковпак;

Б. О. Берест;

В. К. Дерев'яноко;

Г. І. Кожедуб.

10. Впізнайте за описом військового діяча

«В боях за Берлін (квітень 1945 р.) він воював у 150 стрілецькій дивізії. Для кожної з 9 дивізій, що вели бої в центрі Берліну було виготовлено червоні прапори для підняття їх над рейхстагом. Проте саме прапор під №5 замайорів над рейхстагом. Цей прапор підняв разом з М. Єгоровим і М. Кантарією молодший лейтенант, українець...»

А. Р. Шухевич;

Б. О. Берест;

В. І. Кожедуб;

Г. О. Матросов.

11. Впізнайте за описом військового діяча

«Призначений представником Радянського Верховного Головнокомандування при штабі об'єднаних союзних військ, які вели війну з японськими військами на Тихому океані. 2 вересня 1945 р. генерал-лейтенант на борту американського лінкора «Міссурі» в Токійській затоці підписав від імені Радянського Союзу Акт капітуляції Японії»

А. К. Дерев'яноко;

Б. Б. Патон;

В. Р. Шухевич;

Г. О. Берест.

12. Впізнайте за описом Героя радянсько-німецької війни

«Національний герой кримсько-татарського народу. Радянський льотчик-ас, 30 червня 1945 р. за успішне проведення 603 бойових вильотів, збиті особисто 30 літаків, 19 літаків ворога збитих у групових боях, нагороджений 2 золотими Зірками Героя Радянського Союзу».

А. О Берест;

Б. І. Конєв;

В. А-Х. Султан;

Г. Н. Челібіджехан.

13. Ознайомтесь з фрагментом запропонованого джерела та поміркуйте, яку інформацію доцільно додати до нього:

«Під безперервним вогнем артилерії та ударами німецької авіації війська змушені були проводити переправу... часто переправлялися через річку без танків і важкої артилерії. Під вогнем ворога воїни пливли на правий берег хто як міг: тримаючись за дошки, плац-намети, напхані соломю. Тонули тисячами в холодній листопадовій воді».

А. Війська 3 та 4 Українських фронтів, генерал С. Толбухін, генерал Р. Малиновський;

Б. Війська 1 та 2 Українських фронтів, генерал І. Конєв, генерал Ватутін;

В. Війська Степового та Воронежського фронтів, 1942 р.;

Г. Війська групи армій «Центр», 1941 р.

14. Якими твердженнями можна доповнити поданий уривок?

«Війська 1-го Українського фронту в результаті стрімко проведеної операції... штурмом оволоділи столицею Радянської України містом Києвом... Зі взяттям Києва нашими військами захоплено... плацдарм на правому березі Дніпра, важливий для вигнання німців з Правобережної України»

А. В оточення до Червоної Армії потрапило 80 тис. угруповань німецьких військ, почалось швидке звільнення Правобережжя;

Б. Радянські вийшли на Кордон із Польщею;

В. Правий берег Дніпра було украплено інженерно-військовим укріпленням «Східним валом»;

Г. Наступною операцією 1-го Українського фронту стала Проскурівсько-Чернівецька.

15. Ознайомтесь із запропонованим документом та поміркуйте, хто з діячів часів радянсько-німецької війни міг його підписати?

«...залишатися на місці і вести активну підготовку до збройного повстання проти радянської влади;

активізувати антирадянську агітацію серед населення, бійців Червоної армії, осіб, які прибули зі Сходу, та інших народностей СРСР...

зробити запаси продовольства, одягу, зброї, використавши з цією метою відступ німецьких військ.

не дати змоги радянській владі укріпитися на відвоєваній території не ідейно, ні в господарському плані»

А. Головнокомандувач УПА Р. Шухевич;

Б. Один з командирів січового стрілецтва є. Коновалець;

В. Командир «Поліської Січі» Т. Бульба-Боровець;

Г. Керівник ОУН А. Мельник.

16. Цитований уривок з документа передував таким подіям [4, с. 231]

«Уряд СРСР та Німецький Уряд після розпаду Польської держави розглядають ...як своє завдання відновити мир... на цій території...З цією метою вони дійшли згоди в наступному: Стаття 1. Уряд СРСР та Німецький Уряд встановлює в якості території... на території колишньої Польської держави лінію, яка нанесена на додану до цього карту»

А. Вступу Червоної Армії під командування С. Тимошенка та територію Польщі 17 вересня 1939 р.;

Б. Проведенню Народних зборів у Львові восени 1939 р.;

В. Проголошенню Акту відновлення Незалежності України 30 червня 1941 р. ;

Г. Формуванню на території Польщі Армії Крайової.

17. Ознайомтесь з уривком з джерела та дайте відповідь на питання, яким бойовим операціям Червоної Армії допомогли описані дії Народних месників [4, с. 231]?

«Вперше проведена операція небувалих розмірів по зриву німецького підвезення шляхом планомірного і раптового порушення залізничного сполучення. 6684 вибуху за перші дві ночі. Після цієї першої порівняно успішно проведеної операції слід, безсумнівно, очікувати повторення операції з використанням почерпнутих при цьому партизанами уроків»

А. «Тайфун»;

Б. «Цитадель»;

В. «Концерт»;

Г. «Багратіон».

18. Ознайомтесь із запропонованим уривком, поміркуйте, які твердження підійдуть, щоб його схарактеризувати [6?]?

«До 22 червня 1941 р. Радянський Союз постачав до Німеччини стратегічну сировину, необхідну для виробництва танків, літаків, підводних човнів. Не менш важливим було постачання продовольства, оскільки в Німеччині тоді діяла карткова система.

Німеччина отримала від СРСР 1,5 млн. т зерна, 101 тис. т бавовни, 1 млн. т лісоматеріалів, 238 т бензину, 14 т міді, 140 тис. т марганцевої руди, 8 млн. т нафтопродуктів, десятки тисяч тонн стратегічних металів – нікелю, алюмінію, золота, навіть 900 кг платини. За 2,,5 місяці до нападу на Радянський Союз Німеччина припинила поставки до СРСР. Однак радянська сторона неухильно виконувала свої зобов'язання. Останній ешелон перетнув кордон за кілька хвилин до початку війни між Німеччиною та Радянським Союзом».

А. Подібні дії радянського режиму були спрямовані, щоб максимально довго стримувати Німеччину від нападу на СРСР.;

Б. Дії Радянського Союзу мали переконати Гітлера в тому, що радянська держава не буде створювати «системи колективної безпеки в Європі»;

В. Така економічна політика СРСР вела до загострення відносин з Британією та США;

Г. Ці факти можна використовувати для розповіді про причини поразок Червоної Армії в перші місяці радянсько-німецької війни..

1. Вірний лише варіант А;
2. Вірний лише варіант Г;
3. Вірні відповіді А, Г;

4. Вірні відповіді А, В.

19. Уважно ознайомтесь з документом і дайте відповіді на запитання [1, с. 41]:

З книжки Анатолія Кузнєцова, очевидця описуваних подій

«Діна ходила читати наказ, швидко прочитала й пішла: біля листків із наказом узагалі довго ніхто не затримувався і розмов не виникало.

Цілі день і вечір тривали обговорення й припущення. У Неї були батько й мати, старенькі вже, мати перед приходом німців вийшла лікарні після операції, от усі й гадали: як їй їхати? Старенькі були впевнені, що на Лук'янівці всіх посадять до потяга та повезуть ні радянську територію.

Чоловік Діни був росіянином, прізвище в неї російське, крім того, і зовнішність зовсім не єврейська. Діна була більше схожа на українку і знала українську мову. Сперечалися, гадали, думали й вирішили, щ старі поїдуть, а Діна їх проведе, посадить у потяг, а сама залишить ся з дітьми – що буде, те й буде.

У батьків вона була на початку сьомої ранку. Весь будинок не спав Ті, хто їхав, прощалися із сусідами, обіцяли писати, доручали їм речі квартири, ключі.

Старенькі багато нести не могли, цінностей у них не було, просто взяли найнеобхідніше та харчі. На вулиці Артема вже було справжнє стовпотворіння. Люди з вузлами, з візками, різні двоколки, під води, інколи навіть вантажівки — усе це стояло, потім просувалося трохи, знову стояло.

Дуже багато було проводжальників: сусіди, друзі, родичі, українці і росіяни, допомагали нести речі, вели хворих, ба й несли на раменах Уся ця процесія рухалася надто повільно, а вулиця Артема дуже довга Лише десь у пообідді

дісталися до цвинтарів... Тут уперек вулиці була дротяна загорожа, стояли протитанкові їжаки – з проходом посередині, стовбичили шеренги німців із бляхами на грудях, а також українські поліцаї у чорних одностроях із сірими обшлагами. Усе було дуже незрозумілим. Діна посадила батьків біля цвинтарне брами, а сама пішла подивитися, що робиться попереду. Як і багато інших, вона досі гадала, що там стоїть потяг. Чутно було якусь близьку стрілянину, у небі низько кружляв літак, і взагалі навколо панував тривожно-панічний настрій. У юрмиську – уривки розмов:

- Це війна, війна! Нас вивозять подалі, де спокійніше.

- А чому лише євреїв?

Яксь бабуся доволі авторитетним тоном припускала:

- Ну, тому, що вони — споріднена з німцями нація, їх вирішено вивезти в першу чергу.

Діна заледве проитовхувалася в натовпі, дедалі більше непокоїлась і тут побачила, що попереду всі складають речі. Різні носильні речі клунки та валізи до купи ліворуч, усі продукти — праворуч.

А німці спрямовують усіх далі, частинами: відправлять групу – чекають, потім із певним інтервалом знову пропускають, рахують, рахують... стоп.

Діні стало моторошно. Нічого схожого на залізничний вокзал. Вона ще не знала, що це. але всією душею відчула, що це не вивіз. Усе, що завгодно, тільки не вивіз. Особливо дивували ці поблизькі кулеметні черги...

Можна впевнено припустити, що більшість відчувала те, що й Діна, передчувала недобре, але продовжувала чіплятися за це «нас вивозять» от іще чому. Коли вийшов наказ, дев'ять із десяти євреїв чути не чули про якісь фашистські звірства над євреями. Аж до війни радянські газети лише вихваляли та підносили Гітлера – кращого друга

Радянського Союзу ї нічого не повідомляли про становище євреїв у Німеччині ї Польщі. Серед київських євреїв можна було знайти навіть захоплених прихильників Гітлера як талановитого державного діяча. З другого боку, старші люди розповідали, як німці були в Україні у 1918 році, і тоді вони євреїв не чіпали... Якийсь солдат підійшов до Діни, швидко ї без слів вправно зняв з неї шубку. Тут вона кинулася назад. Відшукала стареньких біля брами, розповіла, що бачила. Батько сказав:

- Доню, ти нам уже не потрібна. Йди...»

1. Узагальніть інформацію з джерела, визначте, коли відбувалися описані події.
2. З'ясуйте ставлення автора до описуваних ним подій.
3. Визначте, у чому історична цінність поданих спогадів.

20. Ознайомтеся з запропонованими документами та дайте відповіді на запитання [7, с.28-30]:

З листівки УПА «За що бореться Українська Повстанська Армія (УПА)» (серпень 1943 р.):

«Українська повстанська армія бореться за Українську Самостійну Соборну Державу і за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній, самостійній державі. УПА бореться проти імперіалістів і імперій, бо в них один пануючий народ поневолює культурно і політичне та визискує економічно інші народи Тому УПА бореться проти СРСР і проти німецької «нової Європи».

За знищення більшовицької експлуаторсько-кріпацької системи в організації сільського господарства.

За те, щоб велика промисловість була національно-державною власністю, а дрібна — кооперативно-громадською.

За загальний 8-годинний робочий день.

За вільну працю, вільний вибір професій...

За повну рівність жінки з чоловіком у всіх громадських правах і обов'язках...

За обов'язкове середнє навчання...

За всебічний гармонійний розвиток молодого покоління: моральний, розумовий та фізичний.

За вільний доступ до всіх наукових і культурних надбань людства.

За пошану до праці інтелігенції.

За повне забезпечення всіх працюючих на старість та на випадок хвороби чи каліцтва.

За свободу друку слова, думки, переконань, віри і світогляду. Проти офіційного насаджування суспільності світоглядних доктрин і догм.

За повне право національних меншостей плекати свою власну по формі і змісту національну культуру».

З наказу УПА 4.14 (21 вересня 1943 р):

«На всіх теренах, звільнених від УПА від імперіалістів, дня 15.IX.1943 почати 1943/44 учбовий рік у школах, де можливо закінчити біжучий ремонт на цей термін і є педагогічні сили.

Дня I.X. 1943 р. почати учбовий рік у всіх інших школах звільненого терену та забезпечити педагогічними силами.

Навчання в школі є обов'язковим.

Медичний огляд дітей має відбутися до початку навчання»

1. Яка мета створення УПА?

2. Які зміни намагалися провести лідери УПА в Україні?

3. Які політичні режими УПА вважав своїм головними ворогами, чому?

21. Ознайомтесь з уривком з джерела та визначте, на що він вказує [7, с. 13]?

«...за три тижні війни фашистські війська просунулись вглиб радянської території на сотні кілометрів, повністю розгромивши 28 радянських дивізій. Загальні втрати Червоної армії становили 3,8 млн. чоловіків, 6 тис. танків, 3,5 тис. літаків, 6,5 тис. гармат»

А. Великі людські та технічні переваги німецької армії над радянською;

Б. Раптовість нападу Німеччини на СРСР;

В. Наслідки зосередження людських та технічних ресурсів Червоної армії на західних кордонах СРСР;

Г. Великий військовий потенціал гітлерівського блоку.

1. Вірна лише відповідь Б;
2. Вірні відповіді Б, В;
3. Вірна лише відповідь Г;
4. Вірні відповіді А, Б.

22. Продовжте речення, щоб текст набув логічної завершеності:

1. Перші партизанські загони, керовані комуністами або радянськими офіцерами, що потрапили в оточення, формувались...

2. Але з посиленням фашистського терору партизанські загони поступово...

3. У Сумській області утворилися великі з'єднання партизанських загонів під командуванням...

4. Від літа 1942 р. партизанським рухом з-за лінії фронту керував...

5. Особливо потужним рух радянських партизанів був у зоні....

23. Вставте пропуски в текст:

«... р. до Львова разом з Німецькими військами увійшов озброєний загін українських націоналістів (батальйон «...»). Увечері відбулося засідання громадських діячів (Українські національні збори), яке ухвалило... Було утворено Українське державне правління (уряд) на чолі з одним із керівників ОУН-Б ... 9 липня уряд був ...»

24. Ознайомтесь з документом про одну з бойових операцій, проведену військами 1-го та 2-го Українських фронтів, вкажіть їх назву та значення [7, с. 15]:

«Щоб уникнути кровопролиття радянське командування 8 лютого запропонувало оточеним військам противника капітулювати. Але гітлерівці відмовились прийняти умови капітуляції і скласти зброю. Удари Червоної Армії привели до звуження кільця оточення навколо гітлерівців. До 10 лютого вся територія, зайнята німецькими військами, прострілювалась радянською артилерією. 17 лютого основні сили гітлерівців були знищені».

А. Житомирсько-Бердичівська Червона Армія розгортає дії на Правобережній Україні

Б Корсунь-Шевченківська Червона армія починає швидке звільнення Правобережжя від німецьких загарбників

В. Львівсько-Сандомирська Червона армія виходить на кордон з Польщею

Г. Луцько-Рівненська Червона армія відкрила шлях радянським військовим до кордонів з Румунією

25. Поданий уривок доцільно використовувати в розповіді з назвою [7, с. 15]

«Захисники міста завдали великих втрат Четвертій румунській армії. З 1 по 16 жовтня гарнізон міста було евакуйовано на Кримський півострів. 22 грудня 1942 р. була заснована медаль за оборону цього міста, якою було нагороджено 130 тис. бійців»

- А. «Оборона Севастополя»;
- Б. «Оборона Одеси»;
- В. «Оборона Миколаєва»;
- Г. «оборона Херсона».

26. Яка політична сила зверталась до жителів України з подібними прокламаціями [7, с. 18]?

«Ми боремось за українську державу, а не за чужий імперіалізм. Ми мусимо берегти наші сили, бо ми впевнені, що війна у своїй кінцевій фазі надасть нам державу»

- А. Українська Повстанська Армія;
- Б. Український Центральний комітет;
- В. «Польська Січ»;
- Г. Редколегія журналу «Литаври».

27. Хто очолював партизанський загін, який здійснив описаний рейд?

«З брянських лісів, форсувавши Дніпро, загін пробився вглиб Правобережної України на 2 тисячі кілометрів, на своєму шляху партизани підірвали 42 залізничних моста, пустили під укіс десятки ворожих ешелонів, створили нові партизанські загони. Із 1944 р. загін увійшов у Польщу»

- А. Т. Строкач;
- Б. О. Сабуров;
- В. С. Ковпак;

Г. О. Федоров.

28. Уважно ознайомтесь з уривком з запискою наркома. На Вашу думку, можна використати ці матеріали у розповіді, яка має назву [7, с. 19]:

«...Я й мої люди, тов. Сталін, твердо пам'ятаємо Ваше мудре передбачення у 1941 р. Гітлер на нас не нападе!

Того ж дня Берія підготував резолюцію, в якій були й такі слова: «Секретних співробітників, розвідників... за систематичну дезінформацію стерти в табірний пил як посібників міжнародних провокаторів, що бажать нас посварити з Німеччиною...»

А. «Причини невдач Червоної Армії в перші місяці радянсько-німецької війни»;

Б. «Оборонні бої 1941 р.»;

В. «Посилення репресій серед командирів Червоної Армії у 1937-1938 рр.»;

Г. «Підготовка до проведення в Україні мобілізації».

29. Уважно ознайомтесь з запропонованим уривком та поміркуйте, в розповіді з яким заголовком його доцільно використати [6, с. 28]?

Після призначення на посаду рейхкомісар Е. Кох заявив своїм підлеглим: «Мене знають як жорсткого собаку. Саме тому мене призначено рейхкомісаром України. Наше завдання полягає у висмоктуванні з України всіх товарів, які можна захопити, без огляду на почуття, мораль і власність українців. Панове, я чекаю від вас найсуворішого ставлення до місцевого населення».

А. «Новий порядок» в Україні;

Б. Життя мирного населення України в тилу;

В. Проведення мобілізаційних заходів;

Г. Рух опору в Україні.

30. Опрацюйте документ та дайте відповідь на запитання [6, с. 50]:

Акт проголошення Української держави 30 червня 1941 р.:

«1. Волею Українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України.

Організація Українських Націоналістів, яка під проводом її творця і вождя Євгена Коновальця вела в останніх десятиліттях кривавого московсько-більшовицького поневолення завзяту боротьбу за свободу, взиває український народ не скласти зброї так довго, доки на всіх українських землях не буде створена Українська Суверенна Держава.

Суверенна Українська Влада запевнить Українському Народові лад і порядок, усесторонній розвиток усіх його сил та заспокоєння його потреб.

2. На західних землях України твориться Влада, яка підпорядковується Українському Національному Урядові, що створиться в столиці України – Києві з волі українського народу.

3. Відновлена Українська Держава буде тісно співдіяти з Націонал-Соціалістичною Великонімецьчиною, що під проводом Адольфа Гітлера творить новий лад в Європі й світі та допомагає українському народові визволитися з-під московської окупації.

Українська Національна Революційна Армія, що творитиметься на українській землі, боротиметься далі спільно з союзною німецькою армією проти московської

окупації за Суверенну Соборну Українську Державу і новий справедливий лад у цілому світі.

Хай живе Суверенна Соборна Українська Держава!

Хай живе Організація Українських Націоналістів!

Хай живе Провідник Організації Українських Націоналістів

Степан Бандера!

Слава Україні! Героям Слава!»

1. Поміркуйте, які інтереси українського народу він виражає?
2. З погляду сучасності оцініть значення Акту
3. Як радянські історики могли його використовувати для ідеологічних маніпуляцій?

31. Ознайомтесь з уривком з книги. Запропонуйте назву для цієї книги:

«...солдати НКВС витягали жінок, дітей, стариків із постелі («прокляті зрадники, негідники!»), наказували протягом 10 хвилин залишити оселі, не давши як треба вдягнутись, узяти з собою документи... Роздягнені, голодні діти, старі люди помирали в закритих вагонах від тифу. Солдати викидали мерців у вікна вагонів...»

- A. Операція «Вісла», депортація українців;
- Б. Риси «Нового порядку»;
- В. Примусове виселення населення з Криму;
- Г. «Волинська різня».

32. Ознайомтесь із запропонованим уривком та виберіть правильну відповідь на питання: що передувало цим подіям [6, с. 58]?

Свідок такої атаки письменник А. Дімаров розповідав: Не забуду, поки й житиму, одну атаку взимку сорок

третього... Німці засіли за цегляними мурами металургійного комбінату, понад водосховищем, і полковник та його комісар не придумали нічого кращого, як кинути в атаку кількесот новобранців, яких не встигли ще й обмундирувати та озброїти. Вони висипали на лід водосховища величезним натовпом, і ворог, підпустивши їх майже впритул, викосив до ноги. Уся крига стала криваво-чорною від трупів»

А. Набори до лав Червоної Армії молодих хлопців польовими військкоматами на звільнених від окупантів українських землях;

Б. Тактика Червоної Армії, коли противника оточували кільцем піхоти, а за ними йшли так звані «кліщі»;

В. Перейменування фронтів, що звільняли УРСР, в 1, 2, 3, 4 Українські fronti;

Г. Тактика Червоної Армії, коли застосовувались танкові «кліщі», а потім, щоб зберегти «живу силу» - піхоту.

ТЕМА 3. УКРАЇНА В РОКИ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

1. Уважно розгляньте карту і виберіть, яка із запропонованої інформації може бути використана для її опису [1, с. 49]?

А. Крим, після депортації у 1944 р. татар, перетворився на економічно депресивний регіон, передача його до складу УРСР мала активізувати економічний розвиток всього

регіону

Б. Керівництво СРСР надавало великої ідеологічної ваги відзначенню 300-річчя возз'єднання України з Росією, тому і створено було нову область в центрі УРСР

В. Після завершення радянсько-німецької війни третя хвиля голоду охопила Україну, на карті зображені регіони УРСР, які найбільше від неї постраждали

Г. Карта стала додатком до таємного протоколу пакту Молотова-Ріббентропа

1. Вірна лише відповідь А;
2. Вірна лише відповідь В;
3. Вірні відповіді Б, В;
4. Вірні відповіді А, Б.

2. За описом та впізнайте політичного діяча:

«В повоєнні роки очолив народний комісаріат закордонних справ УРСР, очолював українську делегацію на конференції в Сан-Франциско, яка прийняла рішення про створення ООН»

- А. В. Затонський;
- Б. Х. Раковський;
- В. Д. Мануїльський;
- Г. В. Чубар.

3. За описом та фото визначте, про якого церковного діяча йде мова?

«Зайняв посаду митрополита греко-католицької церкви у 1944 р. після смерті А. Шептицького. Не погодився проводити Львівський Церковний Собор у 1946 р., що мав прийняти рішення про саморозпуск УГКЦ»

- А. В. Липківський;
- Б. Л. Гузар;
- В. Й. Сліпий;
- Г. В. Романюк.

4. За фактами біографії впізнайте діяча:

«Агроном за освітою. Довгий час очолював Інститут генетики АН СРСР. Герой Соціалістичної Праці, лауреат Сталінської премії. Заснував школу «Мічурінської агробіології». Ініціатор «розгрому генетики» як фронтальної науки.

- А. Б. Патон;
- Б. Т. Лисенко;

В. В. Глушков;

Г. М. Лисенко.

5. За описом та фото впізнайте радянського діяча:

«Фундатор української сили електрозварювання та містобудівництва. Перший керівник Інституту електрозварювання УРСР»

А. Є. Патон;

Б. С. Корольов;

В. Б. Патон;

Г. Л. Ландау.

6. За фактами біографії впізнайте наукового діяча радянської доби:

«Автор наукових праць з алгебри та кібернетики. Довгий час очолював Інститут кібернетики Київського університету ім. Т. Шевченка. Під його керівництвом було створено першу в СРСР ЕОМ «Мір-1» (для інженерних розрахунків)

А. Б. Патон;

Б. С. Доброхотов;

В. В. Глушков;

Г. В. Філатов.

7. Уважно ознайомтесь з поданим уривком та поміркуйте [4, с. 243]

«Переселення є наслідком дій УПА. Це важке, але необхідне рішення, яке забезпечить населенню стійке життя у нових умовах, які приготовлені владою на інших територіях Речі Посполитої. Ті, хто не підкоряться наказу і залишаться

в околицях, охоплених переселенською акцією, будуть вважатися бандитами»

- А. Уривок характеризує наслідки операції «Вісла»;
- Б. Уривок характеризує мету та особливості операції «Вісла»;
- В. Уривок характеризує дії адміністрації рейхскомісаріату «Україна»;
- Г. Уривок характеризує дії Української головної визвольної ради.

8. Яке явище характеризує поданий уривок [4, с. 243]?

«Коли ми показуємо визначного діяча минулого, святкуємо ювілеї, пов'язані з його іменем, завжди необхідно наголошувати на зв'язку минулого з дійсністю, вказувати на роль партії і тов. Сталіна...»

- А. Ліквідацію ідеологічного контролю над радянським суспільством;
- Б. Політико-ідеологічний контроль керівництва СРСР над науко-культурною сферою;
- В. Уніфікація усіх сфер життя до норм, які існували в СРСР;
- Г. початок реабілітації раніше репресованих.

9. Яке явище часів післявоєнної відбудови характеризує поданий уривок [4, с. 244]?

«Редакція «Вітчизни» не поставила в центрі своєї уваги висвітлення в журналі провідних тем сучасності і насамперед – перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні і героїчної боротьби радянських людей за виконання сталінської п'ятирічки»

- А. «Лисенківщина»;
- Б. «Космополітизм»;
- В. «Ждановщина»;
- Г. «українізація».

10. Хто очолив кампанію, яка почалась в СРСР та УРСР після завершення радянсько-німецької війни?

- А. Й. Сталін;
- Б. Т. Лисенко;
- В. А. Жданов;
- Г. Л. Качанович.

11. Подумайте, до розповіді з яким заголовком можна включити цитоване джерело?

«В Україні залишилися неушкодженими лише 19% довоєнної кількості промислових підприємств, тоді як, наприклад, в Італії лише 20% були зруйновані. У 1945 році промислове виробництво України становило 26% довоєнного рівня, в Італії – 30, у Франції – 38, у Великій Британії в 1946 р. – 90%. Американський журналіст Е. Сноу, побачивши в січні масштаби руйнувань в Україні, написав «Друга світова війна була насамперед українською війною»

- А. Внутрішньополітичне і економічне становище України;
- Б. Відбудова народного господарства;
- В. Західноукраїнські землі в повоєнні роки;
- Г. Зміни в житті та побуті населення.

12. Ознайомтесь з джерелом та дайте відповіді на запитання [6, с. 81]:

Із резолюції першої частини першої сесії Генеральної Асамблеї ООН:

«... Генеральна Асамблея обрала членами Економічної і Соціальної Ради такі 18 країн: Бельгію, Канаду, Чилі, Китай, Колумбію, Кубу, Чехословаччину, Францію, Грецію, Індію, Ліван, Норвегію, Перу, Українську Радянську Соціалістичну Республіку, Союз Радянських Соціалістичних Республік,

Об'єднане Королівство, Сполучені Штати Америки, Югославію.

Генеральна Асамблея трьома послідовними голосуваннями вирішила: с) що такі країни будуть членами Ради на строк в один рік: Колумбія, Сполучені Штати Америки, Греція, Ліван, Українська Радянська Соціалістична Республіка, Югославія»

1. До яких структурних підрозділів ООН було включено УРСР?

2. Які зміни відбулися в міжнародному статусі УРСР у зв'язку з включенням її як держави-співзасновниці ООН?

13. До запропонованого уривку вставте пропуски [7, с. 41]:

«Ініціатором післявоєнної ідеологічної «проробки» художньої інтелігенції у серпні 1946 р. виступив Сталін та головний ідеолог ВКП(б) ... першим під вогонь нищівної критики потрапив відомий український письменник-гуморист ... В опублікованій 26 серпня 1946 р. у газеті «Правда» статті його звинувачували в ...»

А. А. Жданов, О. Вишня, «український буржуазний націоналізм»;

Б. М. Хрущов, В. Сосюра, «космополітизм»;

В. Г. Петровський, С. Лебедев, «лисенківщина»;

Г. О. Кириченко, О. Данькевич, «український буржуазний націоналізм».

14. Прочитайте уривок та поміркуйте, чим пояснити такі дії керівництва СРСР [7, с. 41]?

«У 1944 р. з ініціативи Й. Сталіна Верховна Рада СС одностайно ухвалила незвичайне для тоталітарної системи рішення про створення республіканських наркоматів оборони

і зовнішніх справ, а також закон, що дозволяв національні військові формування»

А. Намаганням радянської влади піднести міжнародний статус України;

Б. Намаганням сталінського керівництва включити усі республіки СРСР (в тому числі і УРСР) до складу ООН;

В. Розширити реальні економічні права УРСР в складі Радянського Союзу;

Г. Знайти порозуміння з українським націоналістичним табором.

15. Про які явища суспільно-політичного життя УРСР часів повоєнної відбудови свідчить поданий уривок [7, с. 42]?

«У серпні 1943 р. М.Хрущов, що очолював тоді ЦККП (б)У, схвально відгукнувся про фільм Довженка «Україна в огні». На початку 1944 р. він цю кіноповість назвав антирадянською та націоналістичною»

А. Боротьбу з безрідними космополітами;

Б. «Ждановщину»;

В. Боротьбу з «низькопоклоністами перед Заходом»;

Г. «Лисинківщину».

16. Напишіть статтю та придумайте для неї заголовок, використавши при цьому подані факти:

1. У 1945-1946 рр. у Львові запрацювали заводи сільськогосподарських машин, телеграфні апаратури, інструментальний, електроламповий.

2. У 1948 р. завершилось будівництво найбільшого тоді в СРСР і Європі магістрального газопроводу Дашова-Київ.

3. У перші післявоєнні роки на постійну роботу до західних областей України приїхало понад 90 тис. робітників і спеціалістів з центру та сходу України.

17. Ознайомтесь з інформацією під заголовком. Проаналізуйте подану інформацію та дайте відповіді на запитання:

Західна Україна в повоєнні роки

«У Тернопільській області виселено з села Слободки 49 сімей, у Дрогобицькій області з села Лисовичі – 463 сім'ї, Рудники – 472 сім'ї, Довгого – 428 сімей. Людей депортовано в Східні райони Росії.

Через комсомольські організації у Західній Україні в 1945-1946 рр. проводились примусові набори молоді на шахти Донбасу. У Заліщицькому районі Тернопільської області набір молоді проводили з допомогою облав, за участю військових і міліції.

У Львівській області у 1946 р. із 37 завідуючих міськими та охоронними відділами охорони здоров'я було лише 5 галичан, з 65 директорів поліклінік – всього 4».

1. Особливості кадрової політики радянського режиму в західних регіонах України.
2. На які верстви були спрямовані післявоєнні репресії? Чому?
3. Чим пояснити проведення трудових депортацій в Західній Україні?

18. Ознайомтесь із запропонованими уривками та уявіть себе журналістом, що писав у радянську добу і репортером у сучасній Україні. Підберіть з джерел інформацію для газети, що видається зараз. Заголовок для статті: «Здобутки та труднощі відбудовчих процесів другої половини 40 – початку 50-х рр. ХХ ст.» [7, с. 47]

«Одним із найскладніших завдань у перші післявоєнні роки було відновлення сільського господарства, валова продукція якого в 1945 р. було на 40% нижчою за довоєнний рівень.

Парк тракторів у селі зменшився на 1/3. Особливо відчутні були людські жертви. Кількість працездатних членів колгоспів скоротилася майже вдвічі. Незважаючи на всі труднощі, до 1950 р. вдалося досягти довоєнного рівня сільськогосподарського виробництва.

У 1950 р. національний дохід і валовий суспільний продукт перевищили досягнуті в 1940 р. у 4,6 рази, промислова продукція зросла більш ніж у 1,2 рази. До війни добувалося 31 млн. тонн нафти, а в 1950 р. – 28,75 млн. тонн».

19. Ознайомтесь з уривком зі спогадів жителя Західної України та поміркуйте, які твердження він може проілюструвати (обрати з запропонованих 3 правильні відповіді) [6, с. 88].

«Військо Польське привело виселення нашого населення дуже швидко, оскільки протягом чотирьох годин кожен господар мусив спакувати речі і виїхати із села. У деяких селах, наприклад у селах Криве на р. Сян, Творильчик, Творильне, Студене, Бук, Довжиця, Лішня, Полянки та Жерниця, Військо Польське давало людям на збори лише дві години. У зв'язку з таким коротким терміном часу на збори населення не мало змоги забрати із собою сільськогосподарські машини (молотилки, зерноочисні машини, січкарні, плуги, борони), предмети домашнього господарства, швейні машини, картоплю тощо. Все це забрало польське цивільне населення разом з Військом

Польським до міст Балигород, Сянік, Лісько, Риманів і навіть до Кросна»

1. Дії влади в частині західноукраїнських земель: Холмщині, Лемківщині, Посянні, Підляшші.
2. Методи проведення операції «Вісла».
3. Депортації кримсько-татарського населення.
4. Усі події увійшли в історію під назвою «Європейський скандал».
5. Переслідувалась мета зниження баз УПА.
6. Усі події увійшли в історію під назвою «листопадова катастрофа».
7. Події стали наслідком укладання пакту Молотова-Ріббентропа.

20. Ознайомтесь із запропонованими документами та обіграйте ці факти у газетній статті, присвяченій періоду післявоєнної відбудови УРСР. Акцентуйте увагу на наслідках ідеологічних кампаній, що проводились в СРСР у 40-50-х рр. ХХ ст. проти творчої інтелігенції [6, с.96-97]:

«Про те, у яких умовах працювали українські літератори, свідчать дані дослідників: у 1938-1954 рр. українська література втратила 223 письменників, 17 із них розстріляно, 8 покінчили життя самогубством, 175 заарештовано або заслано, 16 пропали безвісти і лише 7 померли своєю смертю».

З постанови ЦК КП(б)У «Про репертуар драматичних і оперних театрів УРСР і заходи щодо його поліпшення» (12 жовтня 1946 р.):

«Найголовніший недолік нинішнього стану репертуару драматургічних і оперних театрів УРСР полягає в тому, що п'єси радянських авторів на сучасні теми виявились фактично витісненими з репертуару театрів УРСР. У

Київському драматичному театрі ім. І.Франка з 16 п'єс, поставлених у 1945 році і в першому півріччі 1946 року, питанням сучасного радянського життя були присвячені тільки три прем'єри; у Київському театрі російської драми ім. Лесі Українки з 14 – 4; у Харківському театрі ім. Т.Шевченка з 17 – 3; у Харківському театрі російської драми з 18 – 6; у Львівському театрі ім. Заньковецької з 16 – 3; у Запорізькому театрі ім. Щорса з 18 – 3; у Чернівецькому музично-драматичному театрі з 16 – 6; в єврейському театрі ім. Шолом-Алейхема з 8 – 1; у Львівському театрі юного глядача ім. О.М.Горького з 6 – 2 прем'єри на сучасні радянські теми.

У зовсім неприпустимому стані перебуває репертуар оперних театрів УРСР. За останні роки оперні театри УРСР не поставили ні одної опери радянських композиторів, присвяченої сучасному життю, і не організували спільно з композиторами роботи по створенню нових опер на сучасні радянські теми.

Драматичні й оперні театри України досі не створили високоідейних і повноцінних в художньому відношенні спектаклів про перемогу радянського ладу, про дружбу народів радянської країни.

21. Прочитайте уривок і вкажіть рік, коли відбулися описані події?

«Неодноразово до Й.Сталіна звертався М. Хрущов. Це викликало роздратування диктатора. Тоді за участю представників Москви відбувся бурхливий Пленум ЦК КП(б)У, що звільнив М. Хрущова з посади секретаря ЦК. Його посаду обійняв близький соратник Й. Сталіна Л. Каганович».

А. 1945 р.;

Б. 1946 р.;

В. 1932 р.;

Г. 1933 р.

22. Уявіть себе по черзі кореспондентом радянської та західної європейської газет, які з запропонованих фактів Ви використаєте у своїх статтях, чому? Запропонуйте заголовки для таких газетних матеріалів.

«У 1946 р. СРС мав достатньо зерна, щоб продавати його Франції, Польща, Болгарії, Румунії, Чехословаччині, Східній Німеччині. Експорт зерна того року становив 1,7 млн. т. Для того щоб урятувати від голоду мільйон життів українців, потрібно було лише 150 тис. т зерна – менше аніж одинадцята частина експортованого. Проданого, до речі, за заниженими цінами та в кредит, щоб підняти авторитет комуністичних ідей в інших країнах».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Власов В. С., Кульчицький С. В, Збірник завдань для ДПА з історії України. Київ. Центр навчально-методичної літератури, 2014. 128 с.
2. Власов В. С. Історія України. Експрес-підготовка. Київ. «Літера ЛТД», 2011. 254 с.
3. Власов В.С, Історія України: типові тестові завдання. Київ. «Літера ЛТД», 2019. 128 с.
4. Гісем О. В. Історія України. Збірник завдань у тестовій формі. Кам'янець-Подільський. ФОП Фисин О.В., 2019, 308 с.
5. Панчук І. Історія України. Зовнішнє-незалежне оцінювання. Комплексне видання. Тернопіль. Підручники і посібники, 2019. 488 с.
6. Струкевич О.К., Романюк І.М, Дровозюк І.С. Історія України. Підручник для 11 класу. Київ..Грамота, 2011. 318 с.
7. Щербина С.І. Історія України. Лабораторно-практичні завдання. Частина II. Черкаси, 2017. 141 с.

ПРО УКЛАДАЧА

Щербина Світлана Іванівна закінчила історичний факультет Прикарпатського університету імені Василя Стефаника (1995 р.). Викладач історії України Черкаського державного бізнес-коледжу з 2003 р., викладач-методист. Є автором наукових публікацій (у т.ч. у фахових виданнях України) та п'ятих навчально-методичних видань, зокрема: «Історія України. Методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання» (2004 р.), «Політологія. Методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання» (2008 р.), «Історія України. Лабораторно-практичні завдання. Частина II» (2008 р.). Політологія. Курс лекцій (2017 р.), Історія України. Тренувальні завдання до зовнішнього незалежного оцінювання. Частина I. (2020).

Навчальне видання

ЩЕРБИНА Світлана Іванівна

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
ТРЕНУВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДО ЗАВНІШНЬОГО
НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ
Частина II

Комп'ютерний набір Філоненко Н. С.
Коректор В.Л. Красюк

Підписано до друку _____ 2020 р. Формат 60x84 ¹/₁₆
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Умов. друк. арк. 1,1. Тираж 50 прим. зам № 286

За довідками з питань реалізації
звертатись за тел. (0472) 64-05-15